

**COLONEL PETRU CASAPCIUC –
SPECIALIST PRINCIPAL AL DIRECȚIEI DE GENIU A
MINISTERULUI APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA,
PRIZONIER AL SERVICIILOR SECRETE ALE ARMATEI RUSE**

**COLONEL PETRU CASAPCIUC –
MAIN SPECIALIST OF THE ENGINEER DIRECTORATE OF THE
MINISTRY OF DEFENSE OF THE MOLDAVIAN REPUBLIC,
PRISONER OF THE RUSSIAN ARMY SECRET SERVICES**

*Colonel (r) conf. univ. dr. Anatol MUNTEANU**

Rezumat: *Colonelul Casapciuc Petru, ofițer sovietic în trupele de geniu ale Armatei URSS. După trecerea în rezervă, în 1991, este reactivat în Armata Națională a Republicii Moldova. Împreună cu alți ofițeri români-moldoveni își aduce aportul la constituirea unităților de geniu, instruirea și pregătirea de luptă a ostașilor și subofițerilor rezerviști, participând la misiuni operative în raioanele nistrene. În perioada războiului cu Transnistria separatistă, în anul 1992, a desfășurat activități de geniu la baza Bulboaca și în zonele de luptă Cocieri - Dubăsari - Coșnița - Chițcani, participând la minarea câmpurilor antiinfanterie, antitanc și amenajarea pozițiilor fortificate din zonele de război*

A fost capturat de serviciile secrete ruse (GRU), deținut ca ostatic pe teritoriul bazei Armatei a 14-a ruse, intimidat, agresat și mediatizat de mass-media rusă (TV, radio), ca infractor și terorist român al armatei moldovenești. Colonelul Petre Casapciuc participă, împreună cu geniștii moldoveni, la deminarea teritoriilor minate, dezamorsând peste 3000 de mine.

Cuvinte cheie: *ofițer sovietic; genist; instruire armată; mine; câmpuri minate; zone de luptă.*

Abstract: *Colonel Petru Casapciuc was a Soviet officer in the engineer troops of USSR Army. After retiring in 1991, he was reactivated in the National Army of the Republic of Moldova. Together with other Romanian-Moldovan officers, he brought his contribution to setting engineer units, drilling and combat*

* Membru al Academiei Oamenilor de Știință din România, Veteran al războiului de la Nistru.

training of reserve soldiers and non-commissioned officers, participating in combat missions in Nistru areas. During the war with separatist Transnistria, in 1992, he conducted specific engineer activities in Bulboaca base and battle areas Cocieri - Dubăsari - Coșnița - Chițcani, participating in mining anti-infantry and anti-tank fields and building fortified positions in the combat areas.

He was seized by Russian secret services (GRU), held hostage on the territory of 14th Russian Army, intimidated, harrassed and presented by Russian mass media (TV, radio), as a Romanian criminal and terrorist of the Moldovan army. Colonel Petre Casapciuc participated, together with Moldovan engineers, in demining actions, defusing over 3,000 mines.

Key words: *Soviet officer; enigneer; armed training; mines; mine fields; battle areas.*

Petru Casapciuc s-a născut la 23 august 1947, în satul Grinăuți, raionul Râșcani. Studii: între anii 1954 - 1962 a urmat cursurile școlii medii de 8 ani din orașul Bălți, apoi, în anul 1965, a urmat cursurile institutului tehnico-forestier din Arhanghelsk, iar în anul 1972 a urmat cursurile Academiei militară a trupelor de geniu din Moscova. În prezent își desfășoară activitatea ca lector superior la Școala Superioară de Comandă a trupelor de Geniu din Kamenet-Podolsk, Ucraina. În anul 1989, ca ofițer în componența forțelor armate sovietice, participă la

lichidarea urmărilor cutremurului din Spitak (Armenia).

Odată cu destrămarea Uniunii Sovietice și a Armatei Sovietice, la 10 august 1991, lt. col. Petru Casapciuc se eliberează din armată și se reîntoarce la baștină, unde participă la crearea Armatei Naționale. Din luna mai 1992, lt. col. Petru Casapciuc lucrează în Ministerul Apărării al Republicii Moldova, fiind preocupat de organizarea, pregătirea și instruirea cadrelor militare, de înzestrarea structurilor militare de geniu. În această perioadă Republica Moldova era într-un război, nedeclarat, cu Transnistria separatistă sprijinită de Federația Rusă. Polițiștii și voluntarii din zonele de

conflict aveau nevoie de o asistență de apărare genistică. Deplasându-se în localitatea Coșnița, a elaborat planul asigurării genistice a frontului, care era alcătuit din trei poziții genistice și cuprindea: câmpuri minate antiinfanterie și antitanc, mascarea efectivelor și tehnicii militare și amenajarea pozițiilor fortificate în teren. Odată cu realizarea acestui plan, apărarea *capului de pod Coșnița* a devenit una solidă și de netrecut pentru forțele separatiste.

Îndeplinind cu succes sarcinile încredințate de Marele Stat Major, cu care colabora zilnic, lt. col. Petru Casapciuc se deplasează la centrul de instruire Bulboaca unde se desfășura o intensă pregătire de luptă a unităților militare ale Armatei Naționale. În seama lui era pusă pregătirea și instruirea efectivelor în vederea forțării râului Nistru, care se planifica să fie efectuată în regiunea orașului Grigoriopol. Concentrând la Bulboaca toată tehnica specială necesară trecerii unui râu de dimensiuni mari, cazul râului Nistru, inclusiv cu pontoane demontabile aduse din România, militarii sub conducerea și supravegherea lui au început antrenamente în premieră pentru Armata Națională. Din considerente necunoscute politic, ordinul de forțare a Nistrului a fost anulat, forțarea râului rămânând la nivelul antrenamentului.

Situația operativă rămânea tensionată și imediat după îndeplinirea misiunii de la Bulboaca, Petru Casapciuc este trimis de urgență la Cocieri, pentru a organiza asigurarea genistică a frontului Cocieri - Dubăsari. Se preconiza o operațiune ofensivă la Dubăsari și frontiera Ucrainei, de rupere a Transnistriei în două părți, pentru a izola Tiraspolul de Dubăsari, Râbnîța și Camenca. Președintele republicii, Comandantul Suprem, Mircea Snegur, a anulat, din considerente politice și această acțiune.

La 19 iunie 1992, trupele separatiste încep o ofensivă asupra secției orașenești de poliție Tighina. Pentru deblocarea situației în oraș sunt introduse unitățile Armatei Naționale. Forțele separatiste, sprijinite fățiș de Armata a 14-a a Federației Ruse, opun rezistență înaintării trupelor republicane, transformând localitatea într-un câmp de bătălie. În ajutorul separatiștilor din Tiraspol sunt aruncate în luptă rezervele, inclusiv tancuri. Podurile peste Nistru deveniseră obiective strategice, de care depindea soarta războiului. În noaptea de 19 iunie, lt. col. Petru Casapciuc este chemat de urgență, de către gral. Pavel Creangă, la Chișinău. Prezentându-se la Marele Stat Major, la ora 3 din noapte, discută, cu acesta, acțiunile geniștilor de la Tighina, apoi sunt chemați la Ministrul apărării, unde gral. Ion Costăș îi încredințează o misiune, de importanță vitală, pentru

desfășurarea operațiunilor militare – *distrugerea parțială, la necesitate, a podului Tighina-Tiraspol*. Complexitatea și importanța sarcinii primite nu l-a descurajat pe bravul ofițer. Primind ordinul, în aceeași noapte de la Florești ridică trei tone de explozibil, iar în dimineața zilei de 20 iunie, desfășură în regiunea satului Varnița, recunoașterea terenului și pregătirea planului de operație. Când totul era gata pentru minare, la ordin s-a deplasat la baza de instrucție Bulboaca (20 km de Tighina) și a raportat generalului Pavel Creangă, că este gata să îndeplinească misiunea primită, însă acesta anulează operațiunea, sarcina distrugerii podului fiind pusă în sarcina aviației și artileriei.

În această perioadă la podul Tighina luptele erau în toi, tancurile Armatei a 14-a ruse atacau Batalionul de infanterie Carasiov, iar trupele Armatei a 14-a ruse înaintau în oraș.

În pofida măsurilor luate, de redresare a situației din Tighina, zona de operațiuni din acest oraș rămânea una principală, necesitând întărirea pozițiilor defensive, avându-se în vedere implicări posibile în conflict a altor forțe militare ruse. Punctul cel mai slab în sistemul defensiv rămânea capul de pod de la Chițcani, unde a și fost trimis lt. col. Petru Casapciuc. Sosind la fața locului a elaborat planul amănunțit de îmbunătățire apărării genistice. Din lipsa acută a specialiștilor genști, personal, împreună cu lt. Alexandru Galașan, sub focul intens al inamicului, plantau câmpuri de mine, inclusiv în vecinătatea satelor Copanca și Hadjimus, datorită faptului că, nu rareori, intrau mici detașamente de cazaci și gardiști, aducând teroare în rândurile populației pașnice. Activitatea sa în acțiunile militare, inclusiv la Chițcani, nu a rămas neobservată de către serviciile secrete ale Armatei ruse din Transnistria, care au organizat o operațiune specială în vederea capturării ofițerului moldovean. Așadar, aflându-se la Chițcani, la 23 iunie 1992, a fost înștiințat de o persoană, echipată în ținuta de căpitan de poliție, că este urgent chemat la telefon, pentru a primi o misiune importantă cu deplasarea în Cahul. Fiind la acel moment la plantarea minelor și neavând legătură directă cu Statul Major din Chișinău, s-a deplasat, însoțit de către acest căpitan la primul post de poliție pentru a face legătură telefonică cu Statul Major. Sosind la postul de poliție a constatat că legătura telefonică cu unitatea de bază era întreruptă, ceea ce l-a determinat să se deplaseze cu mașina sa de serviciu la Chițcani. În Chițcani i-a fost confirmat ordinul de a se deplasa la Cahul (deci capcana era pusă de Chișinău), însă în drum spre

punctul de destinație, în apropierea orașului Comrat, mașina sa de serviciu a fost oprită de o patrulă necunoscută, ofițerul fiind bruscat să iasă din mașină, așezat în mijlocul de transport al patrulei și transportat cu forța, întâi în Comrat, iar de acolo prin regiunea Odessa, pe traseul: Bolgrad, Cetatea Albă, Odesa, la Tiraspol. În capitala separatistă el a fost predat Serviciului de informații a Armatei a 14-a ruse. Interogatoriul a durat continuu 48 de ore, după care ofițerul Armatei Naționale a fost închis, pe durata a 3 zile, în carcera corpului de gardă al Armatei a 14-a din Tiraspol. Apoi, pentru încă 5 zile pline de coșmar, lt. col. Petru Casapciuc a fost supus unor presiuni fizice și psihice de neimaginat (amenințat cu moartea, cu asasinarea familiei, etc.), rămânând în arest.

La sfârșitul lunii iunie 1992, autoritățile separatiste din Tiraspol au organizat un proces asupra grupului Ilie Ilașcu, intens mediatizat în presă din Rusia și stânga Nistrului. Întregul proces, falsificat de către serviciile secrete ruse și transnistrene, era bazat pe declarațiile agentului dublu, infiltrat în așa zisul grup Ilașcu, Valeriu Garbuz, care a declarat că în Transnistria au fost aduse bombe de aviație, transportate în Tiraspol de către lt. col. Petru Casapciuc. În cuvântul său, acesta a negat categoric apartenența sa la oricare grupare teroristă sau diversionistă, totodată, confirmând că este ofițer activ al Armatei Naționale și care a fost răpit în mod ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova și transportat în Transnistria, unde se află până în prezent, în arest. Toate învinuirile împotriva sa au fost risipite prin comportarea sa fermă și lipsa totală de probe, iar la 12 iulie 1992, de ziua sfinților apostoli Petru și Pavel, a fost eliberat și extrădat, la Chițcani, autorităților moldovenești.

Nimeni, din componența autorităților militare ale Republicii Moldova, nu a fost cercetat și nimeni nu a fost tras la răspundere în cazul răpirii și arestării sale ilegale. Trebuie menționat faptul că fiul său, Sergiu Casapciuc, fiind cursant militar la Școala Superioară de Geniu din Cameneț - Podolsk, imediat după arestarea lui Petru Casapciuc, a fost și el reținut, interogat, exmatriculat și expulzat în 24 de ore din Ucraina, acțiune realizată de serviciile secrete ruse.

După o pauză de reabilitare și tratament, în viața lt. col. Petru Casapciuc începe o nouă etapă. Pe ordinea de zi a Armatei Naționale era, desfășurarea cât mai grabnică și calitativă a deminării teritoriului național din stânga Nistrului, sarcina pusă în seama acestuia. În scurt timp, geniștii Moldovei au deminat 72 de km² din pădurile, livezile și câmpiile văii Nistrului, fiind colectate și dezamorsate peste 3000 de mine. În această

misiune responsabilă și-a adus contribuția secția (subunitatea) genistică, și cei 33 de specialiști în acest domeniu. În pofida faptului că despre câmpurile de mine, plantate de către partea transnistreană nu erau documentate, pe parcursul lucrărilor de deminare, specialiștii geniști au avut și pierderi de vieți omenești.

*Deminarea câmpurilor, sectoarelor de pădure
din zona Pohrebea, Coșnița, Doroțcaia, 1992 – 1993*

Așadar, pe timpul deminării pădurii de lângă satul Copanca, în urma unei explozii și-a pierdut viața sergentul Boris Mihailov. Deminând livada de pomi fructiferi din Coșnița, ostașul Pavel Berzan a pierdut ambele picioare, iar la barajul Dubăsari, ostașul Iurie Șargu a fost rănit, amputându-i-se ambele picioare. Aceiași soartă, a avut-o și col. Igor Snițco, la deminarea terenului din Coșnița și Pohrebea, căruia i-au fost zdrobite, în urma exploziei unei mine, ambele picioare. În pofida pierderilor în efective, Republica Moldova a devenit, unul din puținele state din lume, care bazându-se pe forțele proprii, a curățat complet pământul natal de mine și alte obiecte explozive, rămase după războiul nedeclarat de Federația Rusă.

Educând o pleiadă nouă de geniști, cărora le-a transferat ștafeta, la 2 august 1994, col. Petru Ion Casapciuc trece în rezervă, continuând transmiterea valorilor naționale tinerei generații de ostași ai Armatei

Naționale. Pentru bărbăție, curaj și sacrificiu, manifestate în lupta pentru apărarea suveranității și integrității Republicii Moldova, la 13 martie 2012 col. Petru Ion Casapciuc a fost decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”.

